

Rapport om arbejdstid blandt social- og sundhedspersonalet på det kommunale ældreområde

I forbindelse med rekrutteringsvanskeligheder på ældreområdet har Social- og Indenrigsministeriet udarbejdet en rapport, der sætter fokus på arbejdstidsområdet og belyser nye vinkler ved at gå i dybden med social- og sundhedspersonalets arbejdstid på det kommunale ældreområde. Formålet er også at få sat størrelsesordener på de barrierer, der kan være for at øge social- og sundhedspersonalets arbejdstid.

Resultater fra undersøgelse

Analysen viser, at den gennemsnitlige arbejdstid er relativ lav på Social- og Sundhedsområdet. Kun 10 % af medarbejderne er på fuldtid (37 timer), mens 72 % er deltidsansat og de resterende 18 % er timeansat. Sammenholdt med andre store overenskomster i kommunal regi fx pædagoger og lærere, er SOSU den overenskomstgruppe, med den mindste andel på fuldtid.

Rapporten konkluderer, at der fra 2010 til 2019 er et fald i antallet af SOSU'er på 5 %, svarende til ca. 2800 årsværk. Den samlede beskæftigelsesgrad (gennemsnitlig antal timer pr. medarbejder) er på 27 timer i 2019, hvilket også var tilfældet i 2010.

Analysen viser desuden, at 48 % af de deltidsansatte har merarbejde på samme arbejdsplads. Det gennemsnitlige merarbejde udgør i gennemsnittet 1,8 timer pr. uge. Herudover har 20 % af medarbejderne en bibeskæftigelse fx er vikar i en anden kommune.

Rapporten indikerer, at der kan være en barriere for at øge den gennemsnitlige beskæftigelsesgrad blandt social- og sundhedspersonalet. Den mest udbredte begrundelse fra medarbejderne for at være på deltid er arbejdsbelastningen, efterfulgt af et ønske om tid til familielivet. Arbejdsgiverne peger på, at den største barriere er, at medarbejderne typisk ikke ønsker at gå op i tid, samt at der kan være organisatoriske hensyn, da det er lettere at få deltidsansatte til at vikardække for hinanden.

Rapporten viser også andre sammenhænge:

- Der er tendens til, at kommunerne med en stigende beskæftigelsesgrad også har haft et stigende sygefravær blandt social- og sundhedspersonale.
- Der er tendens til, at kommuner med en høj befolkningstæthed har en lav beskæftigelsesgrad blandt deres deltidsansatte og en høj andel på fuldtid.
- Der er sammenhæng mellem et højere antal ugentlige faste timer og mindre merarbejde.
- 59 % af de deltidsansatte SOSU'er er på deltid efter eget valg, mens 34 % er af den opfattelse af det ikke er deres eget valg at komme på deltid i deres nuværende stilling.

- 82 % af SOSU-personalet er glade for at være på deltid, mens kun 12 % ikke er tilfredse med at være på deltid.
- Medarbejdere med dansk herkomst har i gennemsnittet en højere beskæftigelsesgrad end medarbejdere med indvandrere og efterkommer baggrund
- 34 % af ældrecheferne ønsker at øge andelen af fuldtidsansatte.
- 28 % af de deltidsansatte vil gerne have flere timer nu eller inden for de næste to år. Dette er typisk medarbejdere under 50 år. 9 % af medarbejderne ønsker modsat at gå ned i tid.

Selvom analysen viser, at der er interesse hos 28 procent af medarbejderne til at gå op i tid, så kan placeringen af timer have betydning for, at medarbejderen faktisk vil gå op i tid. Merarbejde og bibeskæftigelse har også indflydelse på lysten til at gå op i tid. En analyse af kommunernes jobopslag viser, at kun 6 procent af alle jobopslag er målrettet Sosu-personale på fuldtid.

I analysen er der også blevet spurgt indtil om kommunen har en nedskrevet politik eller strategi for at øge den gennemsnitlige beskæftigelsesgrad blandt social- og sundhedspersonalet. 13 ud af 63 kommunerne har svaret ja til dette, heraf har 9 kommuner en strategi som er politisk godkendt.

Data vedrørende Ishøj Kommune

Opgørelsen for Ishøj Kommune viser, at Ishøj Kommune har et lavt niveau af fuldtidsansatte (6 %). Faggrupperne SOSU-assistenten og SOSU-hjælperen ligger også med en lavere beskæftigelsesgrad end landsgennemsnittet. Gruppen "de øvrige ansatte" ligger med en højere timeandel end resten af landet.

Udviklingen i antallet af gennemsnitstimer for medarbejderne er faldet fra 2018 til 2019 med 1,2 timer, men har ellers været stabil fra 2015 til 2018. (se bilag).

Fuldtidsstillingerne i Ishøj Kommune er primært i Hjemmeplejen.

Sammenligning

Der er ikke overraskende forskel mellem landsdele, hvorfor nedenstående er et forsøg på at sammenligne Ishøj med andre Vestegnskommunerne.

Tabel 1: Sammensætning i Sundhedspersonale i 2019

	Andel på fuldtid	Andel på deltid	Andel timeansat
Albertslund	13,2	66,4	20,4
Brøndby	18,4	76,4	5,2
Høje-Taastrup	25,4	59,6	15,0
Ishøj	6,0	66,9	27,1
Vallensbæk	12,9	67,4	19,7
Glostrup	14,5	69,9	15,6

Tabellen viser, at Ishøj har en lavere andel fuldtidsansatte sammenlignet med de udvalgte Vestegnskommuner. Af SOSU-assistenterne er kun 3,7 % fuldtidsansatte, mens 6,6 % af alle SOSU-hjælpere er fastansat.

Tabel 2: Medarbejdere med merarbejde og bibeskæftigelse

	Andel med merarbejde	Andel med bibeskæftigelse
Albertslund	56,2	24,4
Brøndby	65,3	21,3
Høje-Taastrup	50,7	23,9
Ishøj	29,8	30,8
Vallensbæk	55,8	36,5
Glostrup	51,6	21,6

Der er variation mellem kommunerne og tabellen indikerer, at merarbejde på egen arbejdsplads er mere brugt i fx Brøndby Kommune end i Ishøj Kommune. Generelt er der en høj bibeskæftigelse blandt vestegnskommunerne, hvilket formentlig kan forklares gennem mange jobmuligheder i regionen.

Det ugentlige gennemsnitlige merarbejde er 1,6 timer for de Ishøj medarbejdere, der udfører merarbejde på arbejdspladsen.

Tabel 3: Beskæftigelsesgraden (antal timer pr. uge) blandt SOSU-personalet fordelt på stillinger

	Assistenten	Hjælpere	Øvrige grupper
Albertslund	30,9	30,4	20,3
Brøndby	29,3	29,2	19,9
Høje-Taastrup	32,0	28,5	14,5
Ishøj	27,6	24,6	21,9
Vallensbæk	29,0	28,4	19,7
Glostrup	30,1	29,6	20,3

Medarbejderne i Ishøj har generelt færre timer pr. uge sammenlignet med udvalgte Vestegnskommuner. Ishøj adskiller sig de øvrige kommuner i Danmark i forbindelse med at have en høj andel af timeansatte, nemlig 22,6 %. Dette er den højeste andel i Danmark. 3 ud af 10 Sosu-hjælpere er timeansat. For Ishøj er beskæftigelsesgraden højest blandt medarbejderne på 51-60 år (27 timer) og lavest blandt medarbejdere under 30 år (22,6 timer).

Tabel 4: Beskæftigelsesgraden (antal timer pr. uge) blandt i deltidsansatte.

	Deltidsansatte assistenter/hjælpere
Albertslund	30,3
Brøndby	28,6
Høje-Taastrup	29,5
Ishøj	30,6
Vallensbæk	30,3
Glostrup	30,4

Beskæftigelsesgraden blandt de deltidsansatte er i Ishøj Kommune på niveau med de udvalgte kommuner og tæt på landsgennemsnittet (30,4).